

INTERJÚ

„A Magyar Rendészettudományi Társaság a következő húsz évben is biztosan megtalálja a helyét a tudomány világában”

Interjú prof. dr. Sárkány István ny. r. vezérőrnagy úrral

‘The Hungarian Association of Police Science will surely find
its place in the world of science in the next twenty years’

Interview with professor Major General (Ret.) István Sárkány

Tóth Nikolett Ágnes

Dr. PhD, egyetemi docens, kollégiumvezető, rendőr alezredes
Nemzeti Közszolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem
toth.nikolett@uni-nke.hu

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 03. 19. Elfogadás: 2024. 04. 03.

Absztrakt

Prof. Dr. Sárkány István ny. r. vezérőrnagy, habilitált egyetemi tanár, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem professor emeritusa, a rendészeti felsőoktatás emblematikus oktatója 1973 óta. Kezdetektől a Magyar Rendészettudományi Társaság elnökségi tagja, alapítóként a Bűnügyi Tagozat elnöke is volt. Jogászként került a Belügyminisztérium állományába, majd szakvizsgázott és tudományos fokozatot szerzett. Mindig is nagy hangsúlyt fektetett az intézményben oktató doktoranduszok motiválására. A Rendőrtiszti Főiskola főigazgatójaként, később rektoraként, majd a Rendészettudományi Kar dékánjaként is vezette az intézményt 2005 és 2012 között.

Abstract

Major General István Sárkány, Professor Emeritus of the Ludovika University of Public Service, and an emblematic teacher of law enforcement higher education since 1973. He has been a member of the board of the Hungarian Association of Police Science from the very beginning and was also the founding president of the Criminal Section. He joined the Ministry of Interior as a lawyer, then qualified as a specialist and obtained an academic degree. He has always placed great emphasis on motivating doctoral students at the institution, and led the institution as Director General of the Police College, later as Rector and then as Dean of the Faculty of Law Enforcement between 2005 and 2012.

Ha visszaemlékszünk a kezdetekre, Ön a jogi egyetem elvégzését követően a Belügyminisztérium állományába került.

Az édesapám jogász volt, bíróként, később ügyészként, majd ügyvédként is dolgozott. Az érettségi vizsga után – előfelvétellel – bekerültem az ELTE Állam- és Jogtudományi Karára. Tapasztalatszerzés végett az egyetemi tanulmányok megkezdése előtt elhelyezkedtem a Fővárosi Főügyészségen. Az elképzelésemet azonban felülírta az időközben kapott katonai behívóparancs. A rövidített, 11 hónapos katonai szolgálatom 1964 szeptemberétől 1965 augusztusáig tartott. Az ezt követően kezdődött egyetemi életet nagyon szerettem, s a tanulmányaimat summa cum laude minősítéssel fejeztem be. Bár ezt követően egy belvárosi ügyvédi irodába már felvételt nyertem, de – talán kalandvágyból – a rendőri munkát érdekesebbnek találtam. A BRFK Vizsgálati Osztályán, a „társadalmi tulajdonvédelemmel” foglalkozó alosztályon kezdtem meg a szolgálatot. Érdekes, sokrétű kérdéseket felvető ügyekkel foglalkozhattam, melyek a továbbiakban meghatározták a gazdasági élet kérdéseihez kapcsolódó érdeklődésemet.

Gondolkodott már azon, hogy jó döntés volt-e a vizsgálói munka helyett az oktatást választani?

A kilencvenes évek közepéig számos lehetőségem lett volna a váltásra, de nem éltem egyik felkínált lehetőséggel sem, és ezt nem is bántam meg. Soha nem foglalkoztatott a váltás gondolata. Immár 51 éve veszek részt a rendészeti felsőoktatásban, majdnem a főiskola megalakulásától kezdve.

Emlékszem arra a pillanatra, amikor 1973 januárjában megcsörrent a telefon az irodámban. Láttam a készüléken, hogy belügyi hívás érkezett. Györök Ferenc a budapesti rendőrfőkapitány helyettese, majd a Rendőrtiszti Főiskola alapító parancsnoka volt a vonal másik végén. Megkérdezte tőlem, hogy volna e kedvem a vizsgálói munka helyett az oktatói pályát választani a főiskolán. Bevallom, legyeztettem a hiúságomat a megtisztelő felajánlás, ami érdekes kihívásnak is tűnt, hiszen egy teljesen új intézmény munkájába kapcsolódhattam be. Bár rendkívül érdekes volt a vizsgálói munka, de igent mondtam. Így kezdődött el minden a 28. születésnapomon, 1973 nyarán. Nem gondoltam, hogy a főiskola a munkával, a szolgálattal kapcsolatos életem meghatározó intézménye lesz.

Tanszékvezető, főigazgató-helyettes, főigazgató, majd rektor lett. Megjárta a lépcsőfokokat.

A lépcső legalsó fokáról indultam beosztásban, oktatói és rendfokozatban egyaránt. Miként nem lehet összehasonlítani a mai oktatást a régivel, ugyanúgy az oktatói munkakörök megnevezését, a tanterveket és a tantárgyakat sem. Az egyetemmé alakulás gondolata már 2010 előtt is felvetődött, de a főiskola önálló egyetemmé válása nem volt reálisan teljesíthető elvárás. A 2012-ben bekövetkezett változást a tisztképzés továbbélése szempontjából óriási lehetőségnek tartom, hiszen az NKE a rendészeti felsőoktatás létehez stabil garanciát biztosít.

Büntetőjogi és kriminológiai témákban kutatott. Milyen kérdések foglalkoztatták?

Oktató munkám első húsz éve alatt főként büntetőjoggal foglalkoztam, de részt vettem – jegyzetíróként is – a büntetőeljárás jog oktatásában is. Időközben elkezdtem publikálni. Sokat foglalkoztam az akkori büntetési rendszerünkötől idegen, kakukktójásnak számító szigorított őrizet nevű intézkedéssel, s talán volt némi szerepem abban, hogy mint a jogállamisággal összeegyeztethetlent, utóbb hatályon kívül helyezték. Kandidátusi értekezésemnek is ez volt a témája. A továbbiakban az időskori viktimizáció, az erőszakos bűnözés és a terrorizmus

kriminológiai kérdéseivel foglalkoztam – társszerzőségben is írt – monográfiák és elemző tanulmányok keretében.

Az MRTT megalakulásának pillanatában a főigazgató oktatási helyetteseként tevékenykedett a Rendőrtiszti Főiskolán. Hogyan emlékszik vissza erre az időszakra?

Elsőként a rendészettudomány későbbi elfogadottságának döntő mozzanata jut az eszembe. Szabó András akadémikus 2003-ban az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya előtt *Helyet kér a rendészettudomány* című előterjesztésében megfelelő érvanyaggal, tudományos igényességgel megtámogatva a befogadást indítványozta. Ez egy nagyon fontos mérföldkőnek nevezhető, amely elindította a folyamatot, ami ezt követően az MRTT megalakulásához is elvezetett.

Mit tart az MRTT legnagyobb eredményének az elmúlt húsz évben?

Sikerült megvalósítani a rendészettudomány akkreditáció keretében történő elismerését. Létezik már ezzel foglalkozó tanszék, létezik több, a rendészettudomány körében megvédett disszertáció, és főként létezik a Rendészettudományi Kar, valamint akkreditációt kapott a Rendészettudományi Doktori Iskola. Az elnevezések is árulkodnak a terület tudományos elfogadottságáról. Az a munka, amit az MRTT végzett húsz év alatt, egy olyan időszak volt, amely mindent előre eldöntött, a jelenlegi életünk alfájának és ómegájának nevezhetjük.

Milyen szerepet tulajdonít a rendészettudomány elfogadottsága megalapozásában az MRTT-nek?

Az MRTT mindig is kulcsszerepet játszott ebben. Amikor létrejött, fel is vállalta a fő célját, hogy ösztönözze a fiatalokat arra, hogy a rendészettudomány kutatói legyenek. A társaság elnökének és főtítkárának ebben meghatározó szerepe volt, ahogyan Katona Géza tábornoknak is, aki nagyon sokat foglalkozott a fiatal kutatókkal, tudósjelöltekkel.

A rendészettudomány fogalma, kutatási eredményei az évek során hogyan változott?

A társaság megalakulását megelőzően kezdődött el számos kutatás, amelyeknek eredményei egyértelművé tették, hogy ezzel a tudományterülettel komolyabban, tudományos igényességgel kell foglalkozni a jövőben is. Nagy öröm

számomra, hogy egyre több kutató műveli ezt a tudományterületet. Fontosnak tartom azt is, hogy a témaválasztások során folyamatosan előtérbe kerül a gyakorlati munka igényeihez való igazodás is.

Elnökségi tagként hogyan gondolkodik az MRTT jövőjéről?

Ha ez a társaság ugyanúgy, ahogyan eddig tette, képes lesz arra – a jelek szerint igen –, hogy a rendészeti témák iránt érdeklődést váltson ki a fiatal kutatókból, akkor az MRTT a következő húsz évben is biztosan megtalálja helyét a tudomány világában.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Tóth N. Á. (2024). „A Magyar Rendészettudományi Társaság a következő húsz évben is biztosan megtalálja a helyét a tudomány világában” – Interjú prof. dr. Sárkány István ny. r. vezérőrnagy úrral. *Belügyi Szemle*, 72(5), 935–939. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i5.pp935-939>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Tóth Nikolett Ágnes, aki a toth.nikolett@uni-nke.hu e-mail címen érhető el.